باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس : **فارسی۳**	رشته : **کلیهٔ رشته ها**	ساعت شروع:**۱۰صبح**	تعداد صفحه: **۳**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۱۰/۱۷**	مدت امتحان:**۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت دی سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	معنی هریک از واژه های مشخّص شده را بنویسید. الف)عاکفان کعبهٔ جلالش به تقصیر عبادت معترف ب)محبّت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند. ج)با صدایی مرتعش ، لحنی رجز مانند و دردآلود / خواند د) چنین روز مبارکی صلهٔ ارحام نکنی کی خواهی کرد؟	۱
۲	برای واژه های « کتاب » و« تماشا » از میان واژه های زیر معادل معنایی بیابید . فروغ ، رواق ، نظاره ، پگاه ، صحیفه ، سروش	۰/۵
۳	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) دیروز در (قربت – غربت) باغ، من بودم و یک چمن داغ ب)تن زجان و جان زتن (مستور – مسطور) نیست	۰/۵
۴	در گروه کلمه های زیر، چهارمورد نادرستی املایی وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. سپید معجر_ شبه و سایه – تیلسان مدیترانه_ رمق و توان _ صورت سرمای دی _ آزرم و حیا_ شیر ارقند_ مزید و افزونی	۱
۵	نقش دستوری هر یک از واژه‌های مشخّص شده را بنویسید. «هر کسی از ظنّ خود شد یار من از درون من نجست اسرار من»	۰/۵
۶	الگوی ساخت کدام جمله « نهاد + مفعول + مسند + فعل» است؟ ۱)زیبایی محبوب تو چند روی بیش نیست. ۲) عشق جاودانی، همواره معشوق را جوان می بیند. ۳) در این سفر، ستارگان را با درخشندگی جاودان خود می‌بینم. ۴) عشق از بهر این معنی، فرضِ راه آمد.	۰/۲۵
۷	در هریک از گروه‌های اسمی زیر، نوع وابستهٔ وابسته را تعیین نمایید. الف) هفت فرسخ راه ب)دامنهٔ کوه‌های شمالی	۰/۵
۸	کاربرد معنایی فعل «نیست»، در کدام مصراع ، اسنادی و در کدام مصراع ، غیر اسنادی است؟ «زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست»	۰/۵
۹	با توجّه به بیت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. « چنان آمد اسپ و قبای سوار که گفتی سمن داشت اندر کنار» الف) یک حرف ربط وابسته ساز بیابید. ب) ترکیب «قبای سوار» وصفی است یا اضافی؟ ج) کدام نقش تبعی در این بیت به کار رفته است؟	۰/۷۵
۱۰	با توجّه به سرودهٔ زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «و در بهاران، عشق من! / خنده ات را می‌خواهم / چون گلی که در انتظارش بودم» الف) مفهوم «ان» را در واژهٔ «بهاران» بنویسید. ب) زمان فعل «می‌خواهم» مضارع اخباری است یا آینده؟	۰/۵
۱۱	در هریک از گروه‌های اسمی زیر، نوع وابسته‌های پیشین و پسین مشخّص شده را بنویسید. الف) رخش رخشنده ب) آخرین اندیشه ها	۰/۵
۱۲	در جمله‌ی مرکّب زیر، جملهٔ هسته (پایه) و جملهٔ وابسته (پیرو) را مشخّص کنید. « خودت بهتر می‌دانی که در این شب عیدی مالیه از چه قرار است.»	۰/۵

ادامهٔ سوالات در صفحهٔ دوم

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی www.kanoon.ir

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس : **فارسی۳**	رشته : **کلیهٔ رشته ها**	ساعت شروع:**۱۰صبح**	تعداد صفحه: **۳**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۱۰/۱۷**	مدت امتحان:**۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت **دی** سال **۱۳۹۹**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	ب) قلمروادبی (۵ نمره)	
۱۳	مصراع دوم هریک از بیت‌های زیر را بنویسید. الف) آیینهٔ نگاهت پیوند صبح و ساحل ..... ب) ماه آمده به دیدن خورشید، صبح زود ..... ج) تنیده یاد تو در تار و پودم ، میهن ای میهن	۱/۵
۱۴	آرایهٔ متناسب با هریک از ابیات زیر را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید. الف) شانه می‌آید به کار زلف در آشفتگی آشنایان را در ایام پریشانی بپرس (اسلوب معادله– جناس) ب) چو خواهی که پیدا کنی گفت‌وگوی بباید زدن سنگ را بر سبوی (تشخیص – کنایه)	۰/۵
۱۵	حس‌آمیزی به کار رفته در عبارت زیر را توضیح دهید. «مثل کلاس گرم و پرشور حرف می‌زدید و مثل کلاس طنز و شوخی از کلامتان نمی‌افتاد.»	۰/۵
۱۶	آرایهٔ استعاره را در بیت زیر مشخّص کنید و مفهوم آن را بنویسید . « برکَن ز بن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکند»	۰/۵
۱۷	کدام یک از ترکیب‌های مشخّص شده ، مجاز است؟ مفهوم آن را بنویسید. « نالهٔ مرغ اسیر این همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است»	۰/۵
۱۸	مشبّه و مشبّهٌ به را در سرودهٔ زیر معلوم کنید. «همگنان خاموش / گرد بر گردش، به کردار صدف بر گرد مروارید»	۰/۵
۱۹	نام پدیدآورندهٔ هریک از آثار زیر را بنویسید. الف) منطق الطّیر : ب) داستان کباب غاز : ج) فی حقیقة العشق: د) قصّه شیرین فرهاد:	۱
	ج) قلمرو فکری (۸ نمره)	
	معنی هریک از ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.	
۲۰	تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن ها پس افکند	۰/۵
۲۱	از دست و زبان که برآید کز عهده شکرش به در آید	۰/۷۵
۲۲	بخند ؛ زیرا خندهٔ تو / برای دستان من شمشیری است آخته	۰/۵
۲۳	ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است . در خرد و بینش ، او را همتایی نیست.	۰/۷۵
۲۴	یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.	۰/۵
۲۵	سیاوش چنین گفت کای شهریار که دوزخ مرا زین سخن گشت خوار	۰/۵
۲۶	حالا دیگر مصطفی در خوش زبانی ، نوک جمع را چیده است .	۰/۵

ادامهٔ سوالات در صفحهٔ سوم

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی www.kanoon.ir

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس : **فارسی۳**	رشته : **کلیهٔ رشته ها**	ساعت شروع:**۱۰صبح**	تعداد صفحه: **۳**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۱۰/۱۷**	مدت امتحان:**۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت دی سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	به پرسش‌های مربوط به درک مطلب پاسخ دهید.	
۲۷	**با توجّه به نوشتهٔ زیر، دو مورد از صفات خداوند را بنویسید.** **پردهٔ ناموش بندگان به گناه فاحش ندَرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد.**	۰/۵
۲۸	**هریک از ابیات زیر، بر چه مفهومی تأکیددارد؟** **الف) جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بِدَر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است** **ب) کاووس کیانی که کی اش نام نهادند کی بود؟ و کجا بود؟ و کی اش نام نهادند؟**	۰/۵
۲۹	**مفهوم مشترک دو بیت زیر را بنویسید.** **«شو منفجر ای دل زمانه وان آتش خود نهفته میسند»** **«دلا خموشی چرا؟ چو خم نجوشی چرا؟ برون شد از پرده راز، تو پرده‌پوشی چرا؟»**	۰/۵
۳۰	**در بیت زیر، مقصود شاعر از« مادرسر سپید» و «سیاه بخت فرزند» چیست؟** **«ای مادر سرسپید، بشنو این پند سیاه بخت فرزند»**	۰/۵
۳۱	**با توجّه به بیت «چو بخشایش پاک یزدان بود دم آتش و آب یکسان بود»، شاعر چه عاملی را سبب تأثیر یکسان آب و آتش می داند؟**	۰/۵
۳۲	**در جدول زیر، هریک از متن‌ها، با کدام یک از مفاهیم مقابل خود، تناسب معنایی دارد؟**	۰/۵

الف	**«ستارهٔ ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت.»**	**۱) امیدوار شدن** **۲) رها شدن از ضعف و ناتوانی**
ب	**«اگر خونین دلی از جور ایام لب خندان بیاور چون لب جام»**	**۱) سختی کشیدن و بردباری در راه کمال** **۲) توصیه به شادی در هنگام سختی**

۳۳	**با توجّه به سرودهٔ زیر، منظور شاعر از «شعر محض خوب و خالی» چیست؟** **« قصّه است این، قصّه، آری قصّهٔ درد است / بی عیار و شعر محض خوب و خالی نیست»**	۰/۵
۳۴	**سرودهٔ زیر، بیانگر کدام ویژگی‌های عشق است؟** **« چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن /که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟»**	۰/۵
	موفق باشید	**جمع نمره ۲۰**

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی
www.kanoon.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح درس :**فارسی۳**	رشته : **کلیهٔ رشته ها**	ساعت شروع:**۱۰صبح**	تعداد صفحه: **۲**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۱۰/۱۷**	مدت امتحان:**۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در**نوبت دی** ماه سال **۱۳۹۹**			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	همکاران گرامی، خدا قوت ! لطفا به موارد درست مشابه، نمره اختصاص دهید.	
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	الف) جمع عاکف، کسانی که در مدّت معیّن در مسجد بمانند و به عبادت پردازند، ص ۱۳، ۰/۲۵ ب) نهایت، ص ۵۲ ، ۰/۲۵ ج) دارای ارتعاش ، لرزنده ، ص ۱۱۰، ۰/۲۵ د) به دیدار خویشاوندان رفتن و احوال پرسی از خویشان ، ص ۱۳۳، ۰/۲۵	۱
۲	کتاب : صحیفه ، ص ۱۵۵، ۰/۲۵ ؛ تماشا: نظاره ، ص۷۳ ، ۰/۲۵	۰/۵
۳	الف) غربت، ص ۸۴، ۰/۲۵ ؛ ب)مستور، ص ۴۷، ۰/۲۵	۰/۵
۴	شبح و سایه، ص ۹۰ ، ۰/۲۵– طیلسان ، ص ۶۱، ۰/۲۵– سورت سرما ، ص۱۰۹ ، ۰/۲۵ – ارغند ص ۳۵ ،۰/۲۵	۱
۵	یار: مسند ، ۰/۲۵ اسرار: مفعول،۰/۲۵ ص ۶۱	۰/۵
۶	گزینهٔ ۲ ص ۵۴، ۰/۲۵	۰/۲۵
۷	الف) ممّیز ، ص ۰/۲۵ ب) صفت مضاف الیه ، ۰/۲۵ ص ۶۵	۰/۵
۸	مصراع اول : اسنادی ۰/۲۵ مصراع دوم: غیر اسنادی در معنی وجود ندارد.۰/۲۵، ص ۲۰	۰/۵
۹	الف) که ۰/۲۵ ب) اضافی ۰/۲۵ ج) معطوف۰/۲۵ ص ۱۰۴	۰/۷۵
۱۰	الف) زمان بهار ۰/۲۵ ب) مضارع اخباری ۰/۲۵ ص ۱۵۱	۰/۵
۱۱	الف) رخشنده: صفت بیانی، ۰/۲۵ ب) آخرین : صفت شمارشی، ۰/۲۵ ص ۱۱۳	۰/۵
۱۲	جملهٔ هسته : خودت بهتر می دانی ۰/۲۵ جملهٔ وابسته : در این شب عیدی مالیه از چه قرار است .۰/۲۵ص ۱۳۲	۰/۵
	قلمروادبی (۵ نمره)	
۱۳	الف) لبخند گاه گاهت صبح ستاره باران ص ۵۷ ، ۰/۵ ب)خورشید رفته است سر شب سراغ ماه، ص ۹۶ ، ۰/۵ ج) بود لبریز از عشقت وجودم ؛میهن ای میهن! ص۱۱۷ ، ۰/۵	۱/۵
۱۴	الف) اسلوب معادله ، ص۴۹ ، ۰/۲۵ ؛ ب) کنایه ، ص۱۰۰ ، ۰/۲۵	۰/۵
۱۵	نویسنده دو حس شنوایی و لامسه را در جمله « گرم حرف می زدید» آمیخته است . ص ۸۹، ۰/۲۵	۰/۵
۱۶	بنا : ۰/۲۵ در مصراع اول ، استعاره از ظلم است.۰/۲۵ ، ص ۳۵	۰/۵
۱۷	مرغ اسیر در مصراع اول مجاز است ۰/۲۵ مجاز از شاعر ۰/۲۵ ص ۲۸	۰/۵
۱۸	همگنان : مشبه ۰/۲۵ صدف : مشبهٌ به ۰/۲۵ ص ۱۱۶	۰/۵
۱۹	الف)عطار ، ص۱۲۵ ، ۰/۲۵ ب)محمدعلی جمالزاده ص ۱۴۰، ۰/۲۵ ج) شهاب الدین سهروردی، ص۵۲، ۰/۲۵ د) احمد عربلو ص ۴۳، ۰/۲۵	۱
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۰	ای دماوند تو مشت بزرگ روزگار هستی که هنوز پس از قرن ها به عنوان میراثی باقی مانده ای .ص۳۴	۰/۵

ادامهٔ راهنما در صفحهٔ دوم

www.kanoon.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح درس :**فارسی۳**	رشته : **کلیهٔ رشته ها**	ساعت شروع:**۱۰صبح**	تعداد صفحه: **۲**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۱۰/۱۷**	مدت امتحان:**۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در**نوبت دی** ماه سال **۱۳۹۹**			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۲۱	هیچ کس نمی تواند با رفتار و سخنانش از عهدهٔ شکرگزاری خداوند برآید .ص ۱۲	۰/۷۵
۲۲	بخند زیرا خنده و شادمانی تو ، مانند شمشیری بر کشیده در دستان من است.(شادی تو سلاحی برای مبارزات من است)ص ۱۵۰	۰/۵
۲۳	ما پرندگان هم رهبر و پادشاهی داریم که در خرد و بینش، همانندی ندارد. ص ۱۲۰	۰/۷۵
۲۴	روزگاری همهٔ مردم دنیا به ایتالیا توجّه داشتند و از آن بیم داشتند . ص۶۲	۰/۵
۲۵	سیاوش گفت ای پادشاه ! تحمّل دوزخ در برابر این تهمت برای من آسان تر است.ص ۱۰۱	۰/۵
۲۶	اکنون مصطفی در خوش صحبتی ، بر جمع مسلّط شده است . ص ۱۳۷	۰/۵
۲۷	ستارالعیوب بودن (۰/۲۵ روزی رسانی یا رزّاق بودن خداوند ۰/۲۵ ، ص۱۲	۰/۵
۲۸	الف) وطن پرستی یا جان فشانی در راه وطن ۰/۲۵ ص۲۹ ب) ناپایداری قدرت ، ص ۶۲، ۰/۲۵	۰/۵
۲۹	دعوت به اعتراض وترک خاموشی و سکوت ص ۳۷	۰/۵
۳۰	مادر سر سپید : دماوند ۰/۲۵ سیاه بخت فرزند : خود شاعر ۰/۲۵	۰/۵
۳۱	لطف و بخشایش الهی ص ۱۰۴	۰/۵
۳۲	الف) ۱ ، ۰/۲۵ ، ص ۱۳۶ ب)۲ ، ۰/۲۵ ، ص۱۵۳	۰/۵
۳۳	شعری که فقط به زیبایی ظاهری توجّه می کند۰/۲۵ و به محتوا بی توجه است (متعهّد نیست)۰/۲۵ ص ۱۱۰	۰/۵
۳۴	توصیف ناپذیری عشق ۰/۲۵ و ویژگی های معشوق ۰/۲۵	۰/۵
	موفق باشید جمع نمره	۲۰